

Info kaartide kohta

Nende kaartide eesmärk on hõlbustada laste ja noorte ning täiskasvanute vahel sisukate vestluste tekkimist digielu teemadel.

Internetil, mängimisel ja sotsiaalmeedial on oluline osa laste ja noorte identiteedi kujunemisel. Täiskasvanutel on vahel raske mõista, kuidas peaksime laste ja noortega rääkima, mis ekraanidel juhtub. Samal ajal näitavad uuringud, kui oluline on täiskasvanute osalemine ning laste ja noorte digielust huvitumine.

Tenk.

TALLINNA ÜLIKOOL

DigiGen

Kaardid on kolmel teemal: igapäevane digielu, mängimine ja sotsiaalmeedia. Kaardid on peamiselt mõeldud lastele ja noortele vanuses 10-14 aastat, kuid need sobivad ka noorematele ja vanematele vanusrühmadele.

Kui vestluste käigus tõuseb üles midagi sellist, millega peaks edasi tegelema, siis on mitmeid kohti, kust saate otsida nõu ja abi. Esimese sammuna soovitame vaadata Lastekaitse Liidu veebilehte www.targaltinternetis.ee või helistada lasteabitelefonil 116 111.

Kuidas kaarte kasutada

Kaardid on abivahendid, mis ärgitavad mõtteid, arvamusi ja peegeldusi. Siin ei ole õigeid ja valesid vastuseid. On väga oluline rõhutada, et kõigil lastel on õigus privaatsusele. Kui on midagi, millele mõni laps ei taha vastata, siis neil on lubatud see kaart vahele jätta ja võtta uus kaart.

Tenk.

TALLINNA ÜLIKOOL

DigiGen

(1) Üks inimene tõmbab kaardi. Seejärel loeb ta küsimuse valjusti ette ning jagab oma mõtteid ja vastuseid küsimusele. Oluline on põhjendada ja selgitada oma vastuseid.

(2) Seejärel jagavad teised grupi liikmed oma vastuseid sellele küsimusele.

(3) Järgmine inimene grupis tõmbab uue kaardi.

Õpetajatele ja teistele täiskasvanutele, kes töötavad laste ja noortega

Enne kaartide kasutamist soovime teil rääkida grupiga läbi, et on oluline teiste arvamuse austamine ning enda arvamuse väljendamine teisi austaval viisil. Lisaks on hea grupile meelde tuletada, et on täiesti okei, kui mõni inimene ei soovi vastata kõigile küsimustele.

Tenk.

TALLINNA ÜLIKOOL

DigiGen

On tähtis, et teie täiskasvanuna jagate samuti oma mõtteid ja vastate küsimustele. Kui lapsed tunnevad, et teie jagate oma mõtteid ja kogemusi, on ka nendel lihtsam seda teha. Te võite rõhku panna kaartidel olevate küsimuste põhjal tekkivatele jätkuküsimustele (ning soovitavalt mitte ainult!). Sageli just nende jätkuvestluste käigus tekivad sisukad dialoogid, peegeldused ja enese avamised.

Vestluskaarte saab kasutada mitmel erineval viisil ning seostada neid eri õppeainetega. Kui kasutate kaarte grupidöös, soovitame teha grupid suurusega 2-4 õpilast.

Lapsevanematele ja hooldajatele

Vestluskaarte saab kasutada mitmel viisil. Te võite võtta juhuslikult ühe või mitu kaarti ja sellel oleva küsimuse läbi arutada, sõltuvalt kui palju teil hetkel aega on. Te võite ka kaartidel olevaid küsimusi kasutada inspiratsiooniks, näiteks vestlusteema algatamiseks autosõidu ajal, õhtusöögilauas, õhtul perega elutoa diivanil istudes või mujal. On tähtis, et teie täiskasvanuna osalete samuti vestluses ja vastate küsimustele ausalt. Kui laps näeb, et teie jagate

Tenk.

TALLINNA ÜLIKOOL

DigiGen

oma mõtteid ja kogemusi, on ka nendel lihtsam seda teha. Te võite rõhku panna kaartidel olevate küsimuste põhjal tekkivatele jätkuküsimustele (ning soovitavalt mitte ainult!). Sageli just nende jätkuvestluste käigus tekivad sisukad dialoogid, peegeldused ja enese avamised.

Kui kaartidel küsitakse platvormide, äppide või digitoodete kohta, mis pole teile tuttavad, võiksite lapselt küsida, kas tema teab neid ning paluda endale näidata.

Mis on Tenk ja DigiGen?

Need vestluskaardid on loonud Tenk, Faktisk.no koolide osakond, kasutades Euroopa Komisjoni rahastatud DigiGen uuringu tulemusi. Nimetus „DigiGen“ viitab digipõlvkonnale, need on lapsed ja noored, kes pole kunagi kogunud elu ilma interneti, nutitelefoni ja sotsiaalmeediata. Projektis uuriti, kuidas digitaliseerumine ja tehnoloogia areng mõjutavad laste ja noorte igapäeva elu ning püüti märgata, kuidas uued tehnoloogiad saavad laste ja noorte elu

Tenk.

TALLINNA ÜLIKOOL

DigiGen

mõjutada positiivsel moel, samuti kuidas tehnoloogiad igapäevaellu keerukust ja väljakutseid lisavad. Projekti kuulusid teadlased OsloMet Metropolitan Ülikoolist, Tallinna Ülikoolist ja teistest Euroopa ülikoolidest (kokku 9 riigist). Projekti kohta saab rohkem infot www.digigen.eu.

Kaardid põhinevad DigiGen uurimisprojektil (www.digigen.eu) ja need on loonud Tenk, Faktisk.no koolide osakond (www.tenk.faktisk.no). DigiGeni rahastas EL Horisont 2020, projekt number 870548. Lisarahastust sai projekt Norra Teadusnõukogult.